

ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจส่งบุตรหลาน
ที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เข้ารับบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม
ในศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร

PARENTS' OPINIONS CONCERNING DECISION MAKING TO APPLY SPECIAL
NEEDED CHILDREN FOR EARLY INTERVENTION SERVICE FROM
THE CENTRAL SPECIAL EDUCATION CENTER, BANGKOK

วุฒิชัย ใจนะภา / WUTTICHAJ JAINAPA¹

ธารินทร์ รसानนท์ / THARIN RASANOND²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจส่งบุตรหลานที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเข้ารับบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ในศูนย์การศึกษาพิเศษส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจส่งบุตรหลานที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เข้ารับบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม จำแนกตามเพศระดับการศึกษา อาชีพ ค่าใช้จ่าย และสถานที่รับบริการ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ ผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ จำนวน 175 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจของผู้ปกครอง โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. ผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจ จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา อาชีพ ค่าใช้จ่าย และสถานที่รับบริการ พบว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพ และสถานที่รับบริการแตกต่างกันมีการตัดสินใจในด้านวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านค่าใช้จ่าย ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ด้านสภาพลักษณะของศูนย์การศึกษาพิเศษ และด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจ, การให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม, ศูนย์การศึกษาพิเศษ, เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

¹ นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยพะเยา

² รองศาสตราจารย์ ดร. อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

ABSTRACT

The purposes of this research were to: 1) study the parents' opinions influencing decision making to apply their special needed children for early intervention service from the Central Special Education Center, Bangkok; and 2) compare the parents' opinions towards the factors affecting their decisions to apply their special needed children for early intervention service as classified by sex, education level, occupation, expense, and intervention service center. The sampling group of 175 parents with their special needed children were selected for this research. The tool used for data collection was a 5-scale questionnaire with reliability value of 0.97. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, one-way ANOVA, and pairwise comparison.

The findings were as follows:

1. Overall and in specific aspects, the factors influencing parents' decision were at a high level.
2. The comparison result of factors influencing parents' opinions as classified by sex, education level, occupation, expense, and intervention service center were as follows: the parents who were different in occupations and intervention service center showed significantly different decision on academic; staff; cost fee; facilities, media, services, and other educational assistances; special needs education center's image; and building and environment at the statistical significant level of .05. Other aspects were not different.

Keywords: factors in decision making, early intervention service, special education center, special needed child

บทนำ

การศึกษาเป็นกระบวนการให้และรับความรู้และประสบการณ์ การปรับเปลี่ยนทัศนคติ การสร้างจิตสำนึก การเพิ่มพูนทักษะ การทำความเข้าใจให้กระจ่าง การอบรมปลูกฝังค่านิยม การถ่ายทอดศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมของสังคม การพัฒนาความคิด โดยมีวัตถุประสงค์ ที่จะให้บุคคลมีความเจริญงอกงามทางปัญญา มีความรู้ความสามารถที่เหมาะสมสำหรับการประกอบอาชีพ สามารถดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสม มีค่านิยมที่ดี และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข (ปรัชญา เวสารัชช์, 2545: 1) สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560-2579) ที่กล่าวไว้ว่า การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุข ในกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21

การศึกษาพิเศษ เป็นการให้การศึกษาแก่ผู้เรียนเป็นพิเศษ ทั้งโดยวิธีการสอน การจัดดำเนินการ วิธีการสอนและการให้บริการ ทั้งนี้ เพราะบุคคลเหล่านี้เป็นผู้ด้อยโอกาสและขาดความเสมอภาคในการได้รับสิทธิตามที่รัฐจัดการศึกษาภาคบังคับให้แก่เด็กในวัยเรียน โดยทั่วไปสาเหตุแห่งความด้อยโอกาสนั้นเป็นผลมาจากสภาพความบกพร่องทางร่างกาย สติปัญญาและอารมณ์ นอกจากนี้ยังรวมถึงการจัดการศึกษาให้แก่เด็กปัญญาเลิศซึ่งเป็นเด็กที่มีระดับสติปัญญาสูงกว่าเด็กปกติ (ศรียา นิยมธรรม, 2546) กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ตราพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 และได้กล่าวถึงสิทธิและหน้าที่ทางการศึกษาสำหรับคนพิการไว้ว่า คนพิการมีสิทธิได้รับการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการจนตลอดชีวิต พร้อมทั้งได้รับเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา และมีสิทธิเลือกบริการทางการศึกษา สถานศึกษา ระบบและรูปแบบการศึกษา โดยคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ ความถนัด และความต้องการจำเป็นของบุคคลนั้น รวมถึงได้รับการศึกษาที่มีมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการจัดหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ การทดสอบทางการศึกษาที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการแต่ละประเภทและบุคคล ดังนั้นรัฐจึงต้องจัดการศึกษาให้กับคนพิการ เพื่อให้คนพิการสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้อย่างมีความสุข (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2551)

สำหรับการบริการให้ความช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง มีการจัดกระบวนการฟื้นฟูสมรรถภาพและเตรียมความพร้อมให้กับเด็กที่มีความบกพร่องประเภทต่าง ๆ ตั้งแต่แรกเกิดหรือตั้งแต่เมื่อทราบว่ามีความบกพร่อง โดยมีจุดประสงค์เพื่อช่วยเหลือเด็กให้ได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพที่มีอยู่โดยเร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ ซึ่งต้องมีการประเมินศักยภาพเบื้องต้น สภาพความบกพร่องที่อาจเกิดต่อไป การรวบรวมข้อมูลพื้นฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง นำมาวิเคราะห์และวางแผนร่วมกันกับผู้ปกครอง ครูผู้สอน ตลอดจนการประเมินผลทั้งระหว่างกรให้บริการและหลังการให้บริการช่วยเหลือ ทั้งนี้ โปรแกรมที่จัดขึ้นต้องเป็นไปตามความต้องการจำเป็นของเด็กแต่ละบุคคล ดังที่สมพร หวานเสร็จ (2547: 11) กล่าวว่า การให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม (Early Intervention: EI) เป็นการให้บริการช่วยเหลือหรือฟื้นฟูสมรรถภาพตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการ เพื่อพัฒนาทักษะที่สำคัญต่อการดำรงชีวิต หมายถึง กระบวนการพัฒนาศักยภาพเด็กพิการในวัยเด็กหรือก่อนเรียนอย่างมีเป้าหมายตามความต้องการจำเป็นของเด็ก โดยความร่วมมือระหว่างผู้ปกครองและผู้เชี่ยวชาญที่ให้บริการ ทั้งนี้ เพื่อส่งเสริมให้เด็กได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ เป็นการลดผลกระทบความพิการและป้องกันความพิการหรือปัญหาอื่น ๆ ที่จะเกิดขึ้นตามมาอันเนื่องมาจากความพิการ

ผู้วิจัยในฐานะเป็นผู้ปฏิบัติงานในศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ได้ศึกษา รวบรวมปัญหา และความต้องการของผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานมารับบริการในศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร จากข้อมูลจำนวนเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ที่มารับบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ในระบบสารสนเทศด้านการศึกษาพิเศษ (Special Education Technology: SET) พบว่า ปีการศึกษา 2561 มีเด็กมารับบริการจำนวน 158 คน ปีการศึกษา 2562 มีเด็กมารับบริการ จำนวน 312 คน โดยจำนวนเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ มารับบริการเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 50.64 ซึ่งศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง จำเป็นต้องเตรียมการ

รองรับความต้องการที่เพิ่มขึ้น ทั้งในด้านอาคารสถานที่ ครู นักสหวิชาชีพ บุคลากร สื่อ อุปกรณ์เครื่องมือ สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง

ดังนั้น ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจส่งบุตรหลานที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเข้ารับบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ในศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร เพื่อนำผลที่ได้ไปเป็นแนวทางในการวางแผนการพัฒนาการจัดการศึกษา ให้เกิดความเชื่อมั่นและเป็นสถานศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐานในทุกด้าน รวมถึงผลการศึกษาอาจจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อประกอบการตัดสินใจที่จะส่งผลต่อการตัดสินใจและเป็นที่ยอมรับของผู้ปกครองในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจส่งบุตรหลานที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเข้ารับบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มในศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจส่งบุตรหลานที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเข้ารับบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มในศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และสถานที่รับบริการ

วิธีดำเนินการ

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจส่งบุตรหลานที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเข้ารับบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร โดยใช้ทฤษฎีการตัดสินใจของ Simon & March (1976 อ้างถึงใน อนันต์ชัย พงศ์สุวรรณ, 2551: 61-62) ประกอบไปด้วยปัจจัย 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านวิชาการ 2) ด้านบุคลากร 3) ด้านค่าใช้จ่าย 4) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา 5) ด้านภาพลักษณ์ของศูนย์การศึกษาพิเศษ และ 6) ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2560: 20-26) ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยจึงมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ที่มีบุตรหลานกำลังศึกษาอยู่ระดับเตรียมความพร้อม ช่วงอายุแรกเกิดถึงอายุ 6 ปี ปีการศึกษา 2562 ในศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ดินแดง จำนวน 178 คน หน่วยบริการจำนวน 134 คน รวม 312 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ที่มีบุตรหลานกำลังศึกษาอยู่ระดับเตรียมความพร้อม ช่วงอายุแรกเกิด ถึงอายุ 6 ปี ในปีการศึกษา 2562 จำนวน 175 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie & Morgan (1970 อ้างถึงใน ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2557: 64) สุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (stratified sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง คิดเป็นสัดส่วนในศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ดินแดง จำนวน 100 คน หน่วยบริการ จำนวน 75 คน

ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (questionnaire) ที่ผู้วิจัยพัฒนาจากการศึกษา เอกสาร หลักการ แนวคิด ทฤษฎี ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และสถานที่รับบริการ ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list)

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจส่งบุตรหลานที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเข้ารับบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ในศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 6 ปัจจัย ได้แก่ 1) ด้านวิชาการ 2) ด้านบุคลากร 3) ด้านค่าใช้จ่าย 4) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา 5) ด้านภาพลักษณ์ ของศูนย์การศึกษาพิเศษ และ 6) ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

ผู้วิจัยศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจ เลือกรโรงเรียนของผู้ปกครองให้กับบุตรหลาน รวบรวมข้อมูลที่ได้มาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการสร้าง แบบสอบถามให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย และตัวแปรทุกตัวตามกรอบแนวคิดของการวิจัยแล้ว เสนอแบบสอบถามฉบับร่างต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เพื่อตรวจสอบรูปแบบ ความถูกต้องครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการวัด และความเหมาะสมของภาษา แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข แบบสอบถามตามข้อเสนอแนะ นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คน พิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ด้วยการหาค่า IOC (Index of Item-Objective Congruence) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของ ข้อคำถามในแบบสอบถามที่มีค่าระหว่าง 0.67-1.00 จากนั้นนำแบบสอบถาม จำนวน 30 ฉบับ ไปทดลองใช้ (try out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แล้วนำมาหาค่าความเที่ยงโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของ Cronbach (Cronbach's alpha coefficient) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556) ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม ทั้งฉบับ เท่ากับ 0.97 นำแบบสอบถามการวิจัยเสนอต่อที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เพื่อขอความคิดเห็น และปรับปรุงแก้ไข รวบรวมและจัดทำแบบสอบถามการวิจัยฉบับสมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังนี้ 1) ขอนหนังสือจากวิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ถึงผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร 2) ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามถึงผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษแล้วขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเองทั้งหมด 175 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 3) นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วดำเนินการวิเคราะห์ สรุปผล ตามขั้นตอนของการวิจัย ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป และได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครอง ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และสถานที่รับบริการ โดยใช้การแจกแจงค่าความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage)

2. วิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจส่งบุตรหลานที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเข้ารับบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ในศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้เกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด (2556: 120-121) ดังนี้

- 4.50–5.00 หมายถึง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจอยู่ในระดับมากที่สุด
- 3.50–4.49 หมายถึง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก
- 2.50–3.49 หมายถึง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจอยู่ในระดับปานกลาง
- 1.50–2.49 หมายถึง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจอยู่ในระดับน้อย
- 1.00–1.49 หมายถึง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจส่งบุตรหลานที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเข้ารับบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ และสถานที่รับบริการ โดยการทดสอบ t-test ที่เป็นอิสระต่อกัน (independent sample test) ส่วนการเปรียบเทียบจำแนกตามระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) ทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี Least Significant Difference (LSD)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเข้ารับบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ในศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 79.4 มีระดับการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 30.8 มีอาชีพรับจ้าง จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 22.9 มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน

86 คน คิดเป็นร้อยละ 49.1 และรับบริการในศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ดินแดง จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 57.1 ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครอง พบว่า

1. ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจส่งบุตรหลานที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเข้ารับบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มในศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ทั้ง 6 ด้าน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับมาก เรียงลำดับ ดังนี้ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านบุคลากร ($\bar{X} = 4.28$) รองลงมา คือ ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 4.18$) ด้านวิชาการ และด้านภาพลักษณ์ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ($\bar{X} = 4.1$) ด้านค่าใช้จ่าย ($\bar{X} = -3.98$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ($\bar{X} = 3.93$) รายละเอียดแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจส่งบุตรหลานที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเข้ารับบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร

ความคิดเห็นของผู้ปกครอง	n = 175		การแปลผล	ลำดับ
	\bar{X}	(S.D.)		
1. ด้านวิชาการ	4.11	0.64	มาก	3
2. ด้านบุคลากร	4.28	0.64	มาก	1
3. ด้านค่าใช้จ่าย	3.98	0.76	มาก	4
4. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา	3.93	0.80	มาก	5
5. ด้านภาพลักษณ์ของศูนย์การศึกษาพิเศษ	4.11	0.64	มาก	3
6. ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม	4.18	0.62	มาก	2
รวม	4.10	0.57	มาก	

เมื่อพิจารณารายด้าน มีรายละเอียด ดังนี้

1) ด้านวิชาการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ศูนย์การศึกษาพิเศษ มีการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลที่ยึดความต้องการจำเป็นพิเศษของเด็กให้ครอบคลุมพัฒนาการทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา และทักษะที่จำเป็นเฉพาะความพิการ รองลงมา คือ ศูนย์การศึกษาพิเศษ มีการพัฒนาหลักสูตร และจัดทำหน่วยการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียนในรูปแบบต่าง ๆ และศูนย์การศึกษาพิเศษ มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นเป็นรายบุคคล ที่เหมาะสมแต่ละประเภทความพิการ ครอบคลุมทั้ง 5 ด้าน และปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้กับเด็ก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ศูนย์การศึกษาพิเศษ มีการรายงานผลความก้าวหน้าพัฒนาการของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ให้ผู้ปกครองหรือผู้เกี่ยวข้องทราบ

2) ด้านบุคลากร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถทางการบริหารงานเป็นอย่างดี รองลงมาคือ ครูปฏิบัติต่อเด็กทุกคนด้วยความรักเข้าใจธรรมชาติและความต้องการจำเป็นพิเศษของเด็ก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ศูนย์การศึกษาพิเศษ มีครู นักสหวิชาชีพที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้าน เช่น ครูการศึกษาพิเศษ นักกิจกรรมบำบัด นักกายภาพบำบัด นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์

3) ด้านค่าใช้จ่าย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ศูนย์การศึกษาพิเศษ มีทุนการศึกษามาช่วยแบ่งเบาค่าใช้จ่าย เช่น ทุนมูลนิธิคุณพุ่ม ฯลฯ รองลงมาคือ การรับบริการจากนักสหวิชาชีพ ได้แก่ นักกายภาพบำบัด นักกิจกรรมบำบัด นักอรรถบำบัด เป็นต้น ในการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ประหยัดค่าใช้จ่ายในการเดินทางระหว่างบ้านกับศูนย์การศึกษาพิเศษ

4) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ศูนย์การศึกษาพิเศษ มีการสื่อสาร ชี้แจง ประชาสัมพันธ์การสนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงให้ผู้ปกครองทราบโดยทั่วถึง รองลงมาคือ ศูนย์การศึกษาพิเศษ มีการให้บริการอื่นใดทางการศึกษา โดยมีการปรับเนื้อหาหลักสูตร เทคนิคการสอน และการวัดประเมินผลสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษแต่ละบุคคล ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ศูนย์การศึกษาพิเศษ มีระบบการขอรับบริการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาที่ชัดเจน รวดเร็ว

5) ด้านภาพลักษณ์ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ศูนย์การศึกษาพิเศษ สนับสนุนเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเข้าร่วมการแข่งขันทักษะด้านต่าง ๆ ทำให้มีชื่อเสียงและเป็นการยืนยันคุณภาพมาตรฐาน รองลงมาคือ ศูนย์การศึกษาพิเศษเป็นองค์กรนำด้านการศึกษาพิเศษ และเป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้ด้านการศึกษาพิเศษ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ศูนย์การศึกษาพิเศษ สนับสนุนการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

6) ด้านอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ศูนย์การศึกษาพิเศษมีรั้วรอบบริเวณศูนย์ฯ ส่งผลต่อความปลอดภัยของเด็ก รองลงมาคือ ห้องเรียนมีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีเครื่องเล่นที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ อย่างเพียงพอ และปลอดภัย

2. การวิเคราะห์การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจส่งบุตรหลานที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเข้ารับบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มในศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา อาชีพ ค่าใช้จ่าย และการรับบริการ พบว่า

1) ผู้ปกครองเพศชายและหญิงมีการตัดสินใจต่อการส่งบุตรหลานที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเข้ารับบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มในศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2) ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีการตัดสินใจต่อการส่งบุตรหลานที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเข้ารับบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มในศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

3) ผู้ปกครองที่มีรายได้แตกต่างกัน มีการตัดสินใจต่อการส่งบุตรหลานที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเข้ารับบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มในปัจจุบันทุกด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านค่าใช้จ่าย ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ด้านภาพลักษณ์ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

4) ผู้ปกครองที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีการตัดสินใจต่อการส่งบุตรหลานที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเข้ารับบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ในปัจจุบันทุกด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านบุคลากรด้านค่าใช้จ่าย ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ด้านภาพลักษณ์ของศูนย์การศึกษาพิเศษ และด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รายละเอียดแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจส่งบุตรหลานที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเข้ารับบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามอาชีพ

ความคิดเห็นของผู้ปกครอง	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ด้านวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	3	12.209	4.070	11.181*	.000
	ภายในกลุ่ม	171	58.925	.345		
	รวม	174	71.133			
ด้านบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	3	9.994	3.331	9.371*	.000
	ภายในกลุ่ม	171	60.792	.356		
	รวม	174	70.786			
ด้านค่าใช้จ่าย	ระหว่างกลุ่ม	3	26.227	8.742	19.794*	.000
	ภายในกลุ่ม	171	75.523	.442		
	รวม	174	101.750			
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3	22.424	7.475	14.461*	.000
	ภายในกลุ่ม	171	88.387	.517		
	รวม	174	110.810			

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจส่งบุตรหลานที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเข้ารับบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามอาชีพ (ต่อ)

ความคิดเห็นของผู้ปกครอง	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ด้านภาพลักษณ์ของศูนย์การศึกษาพิเศษ	ระหว่างกลุ่ม	3	9.639	3.213	8.785*	.000
	ภายในกลุ่ม	171	62.544	.366		
	รวม	174	72.183			
ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	3	6.027	2.009	5.7388*	.001
	ภายในกลุ่ม	171	59.866	.350		
	รวม	174	65.893			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	12.472	4.157	16.047*	.000
	ภายในกลุ่ม	171	44.303	.259		
	รวม	174	56.775			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5) ผู้ปกครองที่รับบริการในศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ดินแดง และหน่วยบริการ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจส่งบุตรหลานที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเข้ารับบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม อยู่ในระดับมาก โดยผู้ปกครองที่มารับบริการในศูนย์ การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ดินแดง มีปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจส่งบุตรหลานที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเข้ารับบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม มากกว่าผู้ปกครองที่รับบริการในหน่วยบริการ และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจ พบว่า ทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 รายละเอียดแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจส่งบุตรหลานที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเข้ารับบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถานที่รับบริการ

ความคิดเห็นของผู้ปกครอง	สถานที่รับบริการ				t	p
	ในศูนย์ฯ ดินแดง (n=100)		หน่วยบริการ (n=75)			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านวิชาการ	4.28	0.48	3.90	0.75	4.09*	0.00
2. ด้านบุคลากร	4.43	0.47	4.07	0.77	3.95*	0.00
3. ด้านค่าใช้จ่าย	4.32	0.47	3.52	0.85	7.93*	0.00
4. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลือ อื่นใดทางการศึกษา	4.30	0.45	3.44	0.89	8.40	0.00
5. ด้านภาพลักษณ์ของศูนย์การศึกษาพิเศษ	4.37	0.44	3.77	0.72	6.81*	0.00
6. ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม	4.41	0.42	3.88	0.70	6.23*	0.00
รวม	4.35	0.36	3.77	0.63	7.75*	0.00

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากการศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจส่งบุตรหลานที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเข้ารับบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มในศูนย์การศึกษาพิเศษส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร มีประเด็นสำคัญที่ควรอภิปราย ดังนี้

1. ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจส่งบุตรหลานที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเข้ารับบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มในศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าศูนย์การศึกษาพิเศษส่วนกลางมีการบริหารงานและจัดการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 โดยกำหนดให้เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ มีสิทธิทางการศึกษา ได้แก่ ได้รับการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตั้งแต่แรกเกิดหรือแรกพบความพิการจนตลอดชีวิตพร้อมทั้งได้รับเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาเลือกบริการทางการศึกษา ระบบ รูปแบบการศึกษา โดยคำนึงถึงความสามารถความสนใจความถนัดและความต้องการจำเป็นพิเศษของบุคคล ตลอดจนได้รับการศึกษาที่มีมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการจัดหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้ การทดสอบทางการศึกษาที่เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการแต่ละประเภทและบุคคล และในส่วนของผู้ปกครองนั้นก็ได้มีการตัดสินใจเลือกรับบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มสำหรับบุตรหลานตามที่ต้องการ โดยใช้ทฤษฎีการตัดสินใจของ Simon & March (1976 อ้างถึงใน อนันต์ชัย พงศ์สุวรรณ, 2551:

61-62) สอดคล้องกับงานวิจัยของสุธาสิณี ประสานวงศ์ (2550: 2-3) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งเด็กเข้าเรียน ระดับการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเอกชน จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัย พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจส่งบุตรหลานที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเข้ารับบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มในศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร มีประเด็นอภิปรายในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1.1 ด้านวิชาการ จากการศึกษา พบว่า ปัจจัยการตัดสินใจของผู้ปกครองด้านวิชาการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ปกครองเห็นว่า การให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มมีความสำคัญต่อตัวเด็กโดยตรงที่สุด เพราะเด็กจะได้บริการที่ครอบคลุมจากทีมสหวิชาชีพไม่ว่าจะเป็นการดูแลสุขภาพอนามัย การบริการทางจิตวิทยาและบริการทางการศึกษาเพื่อพัฒนาความสามารถ และส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 5 ด้าน โดยได้รับการดูแลสนับสนุนจากทีมสหวิชาชีพ ช่วยกันดูแลและส่งเสริมให้เด็กได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2555: 10) ได้กล่าวว่า กระบวนการฟื้นฟูสมรรถภาพและเตรียมความพร้อมให้กับเด็กที่มีความบกพร่องประเภทต่าง ๆ ตั้งแต่แรกเกิดหรือตั้งแต่เมื่อทราบว่ามีอาการบกพร่องโดยมีจุดประสงค์เพื่อช่วยเหลือเด็กให้ได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพที่มีอยู่โดยเร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ ซึ่งต้องมีกระบวนการประเมินศักยภาพเบื้องต้น สภาพความบกพร่องที่อาจเกิดต่อไป การรวบรวมข้อมูลพื้นฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องนำมาวิเคราะห์และวางแผนร่วมกันกับผู้ปกครอง ครูผู้สอน ตลอดจนการประเมินผลทั้งระหว่างการให้บริการและหลังการให้บริการช่วยเหลือ ทั้งนี้ โปรแกรมที่จัดขึ้นต้องเป็นไปตามความต้องการจำเป็นของเด็กแต่ละบุคคล สอดคล้องกับงานวิจัยของสุรัญจิต วรรณนวล (2549) ศึกษาการดำเนินงานการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มแก่เด็กพิการของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัด พบว่า ด้านการให้บริการพัฒนาศักยภาพ และเตรียมความพร้อมตามแผนที่กำหนดอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของทรงภพ ชุ่มวงศ์ (2551: 3) เรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนในอำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ผลการศึกษา พบว่า ด้านวิชาการ ผู้ปกครองให้ความสำคัญในระดับมาก

1.2 ด้านบุคลากร จากการศึกษา พบว่า ปัจจัยการตัดสินใจของผู้ปกครองด้านบุคลากรในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ปกครองเห็นว่าผู้บริหาร ครูและบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ ที่สนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายในศูนย์การศึกษาพิเศษ โดยผู้บริหารเป็นที่มีคุณธรรม จริยธรรม ความรู้ดี บุคลิกดี มีความน่าเชื่อถือ มีความรับผิดชอบและเป็นผู้นำทางวิชาการ จัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ มีความสามารถในการประสานงานและการทำงานเป็นทีม ครูเป็นผู้มีความรู้และสามารถจัดประสบการณ์ให้กับเด็กอย่างเหมาะสม มีบุคลิกดี ปฏิบัติต่อเด็กด้วยความรัก เข้าใจธรรมชาติและความต้องการของเด็ก เอาใจใส่ต่อหน้าที่และมีความสนใจศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ โดยตระหนักว่า ศูนย์การศึกษาพิเศษจะมีคุณภาพได้นั้นจะต้องมีบุคลากรที่มีคุณภาพด้วย ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาในหมวด 7 ที่กล่าวถึง ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาไว้ในมาตรา 52 ให้กระทรวงส่งเสริมให้มีระบบ

กระบวนการผลิต การพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546) สอดคล้องกับแนวคิดของนัยนา ยิ่งสกุล (2545: 26) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารจะต้องมีความรับผิดชอบ และสามารถเป็นผู้นำทางวิชาการได้มีความเข้าใจทั้งทางทฤษฎี และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลต้องมุ่งมั่น และดำเนินให้บรรลุผลในงานด้านต่าง ๆ เพื่อให้โรงเรียนนั้น เป็นโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับของชุมชน นอกจากนี้ผลการศึกษายังสอดคล้องกับงานวิจัยของจุฬาลักษณ์ ใจโน (2558: 4-5) ที่ศึกษาการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียนเวียงเทิง (เทิงท่าอนุประชา) อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ในด้านบุคลากร พบว่า โรงเรียนส่งเสริมพัฒนาบุคลากร ให้เป็นบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม

1.3 ด้านค่าใช้จ่าย จากการศึกษา พบว่า ปัจจัยการตัดสินใจของผู้ปกครองด้านค่าใช้จ่าย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ปกครองเห็นว่า เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษนั้น ได้รับสิทธิทางการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการจนตลอดชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 49 ได้บัญญัติว่า “บุคคลย่อมมีสิทธิ เสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย” และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 10 วรรค 1 บัญญัติว่า “การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย” ซึ่งเป็นข้อกำหนดที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบกับคำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีได้กำหนดเป็นนโยบายเร่งด่วนที่จะเริ่มดำเนินการตามเจตนารมณ์ดังกล่าวในปีแรก โดยกำหนดไว้ในข้อ 1.3 การลดภาระค่าครองชีพของประชาชน ข้อ 1.3.1 ว่า “ให้ทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาฟรี 15 ปี โดยสนับสนุนตำราในวิชาหลักให้แก่ทุกสถานศึกษา จัดให้มีชุดนักเรียน และอุปกรณ์การเรียนฟรีให้ทันปีการศึกษา 2552 และสนับสนุนค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เพื่อลดเขยรายการต่าง ๆ ที่สถานศึกษาเรียกเก็บจากผู้ปกครอง” อีกทั้งนโยบายของรัฐด้านการศึกษาข้อ 3.1.4 กำหนดว่า “จัดให้ทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาฟรี 15 ปี ตั้งแต่อนุบาลไปจนถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย พร้อมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการให้เกิดความเสมอภาค และความเป็นธรรมในโอกาสทางการศึกษาแก่ประชาชนในกลุ่มผู้ด้อยโอกาส ทั้งผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ ผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก ผู้บกพร่องทางร่างกายและสติปัญญา และชนต่างวัฒนธรรม รวมทั้งยกระดับการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กในชุมชน” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553: 1-3) สอดคล้องกับงานวิจัยของทรงภพ ชุ่มวงศ์ (2551: 3) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนในอำเภอเมือง จังหวัดพะเยา พบว่า ด้านราคา ผู้ปกครองได้ให้ความสำคัญในระดับมาก

1.4 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยการตัดสินใจของผู้ปกครอง ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ปกครองเห็นว่า ในการพัฒนาศักยภาพ

เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษนั้น จะต้องคำนึงถึงความแตกต่างและความต้องการจำเป็นพิเศษของเด็กเป็นรายบุคคล ตลอดจนได้รับการสนับสนุนอุปกรณ์ เครื่องช่วย รวมถึงกิจกรรม กระบวนการ สิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ที่ช่วยให้เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษสามารถศึกษา พัฒนาการเรียนรู้ และดำรงชีวิตได้โดยสะดวก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของศรียา นิยมธรรม (2548) ได้กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การกระตุ้นพัฒนาการได้อย่างมีศักยภาพนั้น จะต้องมีวิทยาการ องค์ความรู้ เทคนิควิธี และอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการช่วยเหลือให้ผู้ที่มีความบกพร่องสามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้ ทั้งในส่วนของกิจวัตรประจำวัน การทำงาน และกิจกรรมต่าง ๆ รวมทั้งสามารถเข้าถึงสภาพแวดล้อมต่าง ๆ และมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมกับผู้อื่นได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของพนารัตน์ มาลีลัย (2550: 71-72) ศึกษาสภาพและปัญหาการให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสกลนคร พบว่า สภาพในการให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านภาพลักษณ์ของศูนย์การศึกษาพิเศษ จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยการตัดสินใจของผู้ปกครองด้านภาพลักษณ์ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ปกครองเห็นว่า ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง เป็นองค์กรนำด้านการศึกษาพิเศษ ที่บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องมีคุณภาพ มีเครือข่ายเข้มแข็ง จัดการศึกษาอย่างมีมาตรฐานสู่ความเป็นสากล มีบทบาทและหน้าที่ที่สำคัญได้แก่ จัดและส่งเสริม สนับสนุนการศึกษาในลักษณะศูนย์บริการ ให้ความช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม และเตรียมความพร้อมของคณาจารย์ เพื่อเข้าสู่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียนอนุบาล โรงเรียนเรียนร่วม โรงเรียนเฉพาะความพิการ ศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของพิมพ์ชนก ไทยทองนุ้ม (2558: 23) ได้กล่าวว่า ภาพลักษณ์ของโรงเรียนเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ และเป็นประโยชน์ต่อความเจริญก้าวหน้าของโรงเรียน ภาพลักษณ์นั้นเกิดจากความรู้สึกรักนึกคิดของคนที่มีต่อโรงเรียน ภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามารถสร้างขึ้นมาได้โดยใช้กลยุทธ์ที่เหมาะสม การสร้างภาพลักษณ์ให้เกิดขึ้นแก่โรงเรียนทำได้ยากพอ ๆ กับการรักษาภาพลักษณ์ของโรงเรียน แต่ก็คงไม่เกินความสามารถของผู้บริหาร คณะกรรมการโรงเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้องจะช่วยกันสร้างและรักษาภาพลักษณ์ให้ดีต่อไปได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของศรีวิไล ซึ่งตระกูลชัย (2558: 94) ศึกษาปัจจัยการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนอนุบาลเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 พบว่า ปัจจัยการตัดสินใจของผู้ปกครองด้านชื่อเสียงของโรงเรียนอยู่ในระดับมาก

1.6 ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม จากการศึกษา พบว่า ปัจจัยการตัดสินใจของผู้ปกครองด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ปกครองเห็นว่าการบริหารจัดการของศูนย์การศึกษาพิเศษ ในการจัดอาคารเรียนให้มีจำนวนห้องเรียนเพียงพอ อาคารเรียนมีความมั่นคงปลอดภัย ห้องเรียนมีขนาดตามมาตรฐาน วัสดุ ครุภัณฑ์ มีความเหมาะสมและเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน มีพื้นที่กิจกรรมการเรียนรู้เพียงพอ และมีคุณภาพ มีการดูแลบำรุงรักษาอาคารและสถานที่อย่างเหมาะสม ทำเลที่ตั้งและบริบทที่อยู่รอบบริเวณศูนย์การศึกษาพิเศษ มีสภาพที่ดีและปลอดภัย

มีบรรยากาศที่น่าอยู่เหมาะสม และเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้และมีความสุขในการเดินทางของผู้ปกครอง และเด็ก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของเมธี พิรันธานนท์ (2548: 25) ได้กล่าวว่า อาคารสถานที่และที่ตั้งต้องมีลักษณะสำคัญ คือ ความเหมาะสม จะต้องเหมาะสมในด้านที่ตั้งของอาคารสถานที่ และลักษณะการจัดพื้นที่ที่มีความปลอดภัยจากอุบัติเหตุ อัคคีภัย และอื่น ๆ การพิจารณาสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ทั้งภายใน และภายนอก ที่ส่งผลกระทบต่อการเรียนการสอน เช่น โรงงานอุตสาหกรรม ตลอดจนความปลอดภัยต่าง ๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของสรินญา ชัยนุรัตน์ (2554: 6) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดฉะเชิงเทรา ในด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมพบว่า สถานที่ตั้งของโรงเรียน การเดินทางมาโรงเรียน โรงเรียนมีอาคารเรียน ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องน้ำและบริเวณรอบ ๆ โรงเรียนได้มาตรฐาน รวมทั้งตั้งอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดีและอยู่ในที่ปลอดภัย

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจส่งบุตรหลานที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเข้ารับบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ในศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร

2.1 จำแนกตามอาชีพ พบว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีการตัดสินใจต่อการส่งบุตรหลานที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เข้ารับบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มในปัจจัยทุกด้านแตกต่างกัน ทั้งนี้ ผลการศึกษาปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้ารับบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มในปัจจัยทุกด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านค่าใช้จ่าย ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ด้านภาพลักษณ์ของศูนย์การศึกษาพิเศษ และด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งอาจเป็นเพราะว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกันจะมีภาระงาน และเวลาในการทำงานแตกต่างกัน ผู้ปกครองต้องให้ความสำคัญในการประกอบอาชีพเพื่อเลี้ยงชีพและครอบครัวในยุคเศรษฐกิจการแข่งขัน ทำให้อาจรับข้อมูลข่าวสารจากทางศูนย์การศึกษาพิเศษไม่เพียงพอ จึงทำให้อาจไม่เข้าใจในบริบทการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม การเปลี่ยนแปลงการจัดการศึกษาและการกระตุ้นพัฒนาการสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษในยุคปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิภา โกศาตร์ (2555: 96-101) ที่ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับอนุบาล โรงเรียนสังกัดเทศบาลตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกันมีปัจจัยในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับอนุบาล ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังคงสอดคล้องกับงานวิจัยของศรีวิไล ซึ่งตระกูลชัย (2558: 96) ที่ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียน โรงเรียนอนุบาลเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 พบว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพแตกต่างกันมีการตัดสินใจต่อการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในปัจจัยทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 จำแนกตามสถานที่รับบริการ พบว่า ผู้ปกครองที่รับบริการในสถานที่รับบริการที่ต่างกัน มีการตัดสินใจต่อการส่งบุตรหลานที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเข้ารับบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ในปัจจัย

ด้านวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านค่าใช้จ่าย ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ด้านภาพลักษณ์ของศูนย์การศึกษาพิเศษ และด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งอาจเป็นเพราะว่า ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ดินแดง มีระบบการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การเก็บรวบรวมข้อมูลทั่วไปของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ 2) การประเมินความสามารถพื้นฐาน 3) การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล 4) การให้บริการด้วยกิจกรรมที่เหมาะสม 5) การประเมินความก้าวหน้า 6) การนิเทศ ติดตามประเมินผล และการส่งต่อการให้บริการ ที่สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีในการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม โดยยึดหลักแนวคิดทฤษฎี 6 ประการ คือ 1) อิงพัฒนาการเด็ก “ทั่วไป” 2) แนวคิดทฤษฎีว่าด้วยพฤติกรรมมนุษย์ 3) แนวคิดทฤษฎีการบูรณาการทฤษฎีต่าง ๆ 4) การทำงานพื้นฐานร่วมกับแพทย์ 5) การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ และ 6) ยึดครอบครัวเป็นศูนย์กลาง (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2551: 3-4) อีกทั้งมีการให้บริการจากครูการศึกษาพิเศษ นักวิชาชีพ ทั้งด้านการศึกษา ด้านสุขภาพอนามัย และการบำบัดรักษาที่หลากหลายมากกว่าหน่วยบริการที่อยู่ตามเขตพื้นที่ต่าง ๆ ซึ่งมีข้อจำกัดในเรื่องของครู บุคลากร และนักสหวิชาชีพไม่เพียงพอต่อการให้บริการ สถานที่การให้บริการที่คับแคบ งบประมาณในการดำเนินงานมีจำกัด เป็นต้น จึงส่งผลให้ผู้ปกครองที่มารับบริการในศูนย์ การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง ดินแดง มีปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจส่งบุตรหลานที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเข้ารับบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม มากกว่าผู้ปกครองที่รับบริการในหน่วยบริการ สอดคล้องกับงานวิจัยของบันลือ พลพันธ์ (2550) ได้ศึกษาสภาพการบริหารวิชาการในสถานศึกษาที่จัดการศึกษา ช่วงชั้นที่ 1-3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูวิชาการ และครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 พบว่า โรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดใหญ่มีระดับการดำเนินงานเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยโรงเรียนขนาดใหญ่มีระดับการดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการสูงกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจส่งบุตรหลานที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเข้ารับบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ในศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ดังนั้น ศูนย์การศึกษาพิเศษควรจัดระบบการให้บริการ การประสานงาน ในการให้บริการ จัดหา/จัดทำเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก ให้มีความชัดเจน เป็นระบบ รวดเร็ว และทันต่อความต้องการของผู้เรียนเป็นรายบุคคล
2. ด้านวิชาการ ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจส่งบุตรหลานที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเข้ารับบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ศูนย์การศึกษาพิเศษ มีการรายงานผลความก้าวหน้าพัฒนาการของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ให้ผู้ปกครองหรือผู้เกี่ยวข้องทราบ ดังนั้น ศูนย์การศึกษาพิเศษควรมีการรายงานผลการประเมินพัฒนาการเพื่อเป็นการสื่อสารให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง

และผู้เกี่ยวข้องได้ทราบความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของเด็ก และจัดทำเอกสารรายงานให้ผู้ปกครองทราบเป็นระยะ ๆ หรืออย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

3. ด้านบุคลากร ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจส่งบุตรหลานที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเข้ารับบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ศูนย์การศึกษาพิเศษ มีครู นักศึกษาวิชาชีพที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้าน เช่น ครูการศึกษาพิเศษ นักกิจกรรมบำบัด นักกายภาพบำบัด นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ ดังนั้น ศูนย์การศึกษาพิเศษ ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผู้สอน นักศึกษาวิชาชีพได้รับการพัฒนาให้สามารถจัดประสบการณ์และการดูแล ฟื้นฟูสมรรถภาพเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษตามความแตกต่างเฉพาะบุคคลได้อย่างต่อเนื่อง

4. ด้านค่าใช้จ่าย ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจส่งบุตรหลานที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเข้ารับบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ประหยัดค่าใช้จ่ายในการเดินทางระหว่างบ้านกับศูนย์การศึกษาพิเศษ ดังนั้น ศูนย์การศึกษาพิเศษควรจัดหาทุนการศึกษามาช่วยแบ่งเบาค่าใช้จ่ายในการเดินทางเพื่อมารับบริการ นอกเหนือจากทุนมูลนิธิคุณพุ่ม

5. ด้านภาพลักษณ์ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจส่งบุตรหลานที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเข้ารับบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ศูนย์การศึกษาพิเศษ สนับสนุนการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนั้นศูนย์การศึกษาพิเศษควรบริหารจัดการ/ใช้ วัสดุและอุปกรณ์เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาที่ทันสมัยอย่างเหมาะสมและเพียงพอ

6. ด้านอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อม ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจส่งบุตรหลานที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเข้ารับบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีเครื่องเล่นที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ อย่างเพียงพอและปลอดภัย ดังนั้นศูนย์การศึกษาพิเศษควรจัดพื้นที่ในการทำกิจกรรมภายในศูนย์การศึกษาพิเศษ ให้ทุกคนสามารถใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพที่สุด มีเครื่องเล่นที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กเพียงพอ และเกิดประโยชน์สูงสุด ดูแลอาคารสถานที่ และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน และมีความปลอดภัย ตามหลักการของ Universal Design (UD)

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้างต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง นักเรียน และทีมสหวิชาชีพ ศูนย์การศึกษาพิเศษ
2. ควรวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการศูนย์การศึกษาพิเศษ ในศตวรรษที่ 21

สรุป

จากผลการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจส่งบุตรหลานที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเข้ารับบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ในศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร สรุปสาระสำคัญตามวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจส่งบุตรหลานที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเข้ารับบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ทั้งในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านบุคลากร รองลงมา คือ ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม และด้านวิชาการ สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจส่งบุตรหลานที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเข้ารับบริการช่วยเหลือระยะแรก พบว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพ และสถานที่รับบริการแตกต่างกันมีการตัดสินใจต่อการส่งบุตรหลานเข้ารับบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มในด้านวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านค่าใช้จ่าย ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ด้านภาพลักษณ์ของศูนย์การศึกษาพิเศษ และด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **หลักสูตรก่อนประถมศึกษาพุทธศักราช 2546**. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.
- _____. (2560). **แผนการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2560-2564)**. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- จุฬาลักษณ์ ใจโน. (2558). **ปัจจัยการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียนเวียงเทิง (เทิงทำนุประชา) อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย**. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยพะเยา.
- ทรงภพ ชุ่มวงศ์. (2551). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนในอำเภอเมือง จังหวัดพะเยา**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2557). **การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS และ AMOS**. นนทบุรี: เอส.อาร์.พรีนติ้ง แมสโปรดักส์.
- นัยนา ยิ่งสกุล. (2545). **ความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการจัดสถานบริบาลเด็กก่อนวัยเรียนของเอกชน กรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- บันลือ พลพันธ์. (2550). **สภาพการบริหารวิชาการในสถานศึกษาที่จัดการศึกษา ช่วงชั้นที่ 1-3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูวิชาการ และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). **วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 1 (พิมพ์ครั้งที่ 5).** กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน.
- ปรัชญา เวสารัชช. (2545). **หลักการจัดการศึกษา.** กรุงเทพฯ: สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.
- พนารัตน์ มาลีลัย. (2550). **ศึกษาสภาพและปัญหาการให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสกลนคร.** วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนการศึกษาพิเศษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พิมพ์ชนก ไทยทองนุ้ม. (2558). **แนวทางการพัฒนาภาพลักษณ์โรงเรียนอนุบาลหรือเสาะ อำเภอรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส.** การศึกษาค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เมธี ปลั่งธนานนท์. (2548). **การบริหารการศึกษา.** กรุงเทพฯ: พิกษ์อักษร.
- วิภา โภคาสูตร. (2555). **ปัจจัยการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับอนุบาล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- ศรียา นียมธรรม. (2546). **การศึกษาพิเศษ.** กรุงเทพฯ: ธนัชการพิมพ์.
- _____. (2548). **เทคโนโลยีสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ.** กรุงเทพฯ: แวนแก้ว.
- ศรียา ไชยตระกูลชัย. (2558). **ปัจจัยการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนอนุบาลเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3.** การศึกษาค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สมพร หวานเสด็จ. (2547). **การพัฒนารูปแบบการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา โดยบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมของศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 9 จังหวัดขอนแก่น.** ขอนแก่น: ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 จังหวัดขอนแก่น.
- สรินญา ชัยนุรัตน์. (2554). **ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดฉะเชิงเทรา.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). **คู่มือสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาและการส่งเสริมศักยภาพผู้เรียน.** กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2555). **แนวโน้มการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการในต่างประเทศ (พิมพ์ครั้งที่ 2).** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

- สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (2551). **คู่มือการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มเด็กพิการสำหรับโรงเรียนเฉพาะ
ความพิการและศูนย์การศึกษาพิเศษ**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- _____. (2560). **แผนการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ฉบับที่ 3**. กรุงเทพฯ: เอ็น.เอ.รัตนะเทรตติ้ง.
- สุธาสิณี ประสานวงศ์. (2550). **ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งเด็กเข้าเรียนระดับ
การศึกษาปฐมวัย ของโรงเรียนเอกชน จังหวัดมหาสารคาม**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สุรัญจิต วรรณนวล. (2549). **การดำเนินงานการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มแก่เด็กพิการของศูนย์
การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษานอกระบบ
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- อนันต์ชัย พงศ์สุวรรณ. (2551). **การบริหารการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 3)**. บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.